

[Tove Jørgensen]

mulighed for anbringelse på anstalten Herstedvester. Det kan man ikke acceptere, da man mener, at forholdene allerede i dag er helt urimelige. Der må derfor sikres bevillinger, så kriminelle kan forblive på Grønland, og det var jo også det, fru Ebba Strange var inde på med hensyn til hospitalet. Ellers vil der faktisk blive tale om en deportation, og det kan DKP i hvert fald ikke tilslutte sig.

Betingelsen, som findes i den nuværende lovs § 106, om, at anbringelse kun kan idømmes efter indhentet lægeerklæring, er fjernet i forslaget. De indsatte kan på den måde blive ret så retsløse. Hvis de bliver for ubekvemme, kan de bare trues med deportation, eller den kan blive effektueret. Vi har bl. a. i forbindelse med talsmandssagen i Vridsløselille fængsel set en anbringelse på Herstedvester brugt til at skaffe sig af med en besværlig person. Det var kun, fordi kyndige læger på grund af sultestrejke kom ind i billedet, at grundlaget for anbringelsen blev draget i tvivl. Det er altså ting, der kan ske.

Tendensen går i forvejen mod, at flere og flere grønlændere sendes til Herstedvester fra Grønland. Gennemsnitsalderen er omkring begyndelsen af 20'erne. Der er bl. a. i disse forhold, men også i andre punkter betænkkelige tendenser til at se bort fra de etniske forskelle, der er imellem det danske og det grønlandske samfund, og det er måske ikke mindst tendenser til at se bort fra de ganske alvorlige problemer også for det enkelte menneske, der opstår, når man som det grønlandske samfund står midt i en voldsom ændringsproces, hvor traditionelle normer og værdier i høj grad kolliderer med de krav, normer og værdier, der er gældende i Danmark. Også i Danmark er de en følge af en historisk proces, der dog er gået over langt flere generationer. Det er i sig selv en proces, der kan udvikle psykopatiske træk, men det vil være ganske urimeligt at straffe i form af deportation til Danmark, og der er grund til at antage, at det snarere ville forværre problemerne.

Jeg er derfor enig i fru Ebba Stranges kritik af §§ 102, 104 og 112, og jeg synes, det er ganske beskæmmende, at man nu laver en lov, der skal passe til de institutioner, der rent faktisk er eksisterende i Grønland, i stedet for at lave en lov og så udbygge institutionerne, således at de passer til loven. Det måtte da være den rigtige rækkefølge.

Vi skal da gå positivt ind i drøftelserne i udvalget om lovforslaget, men vi vil i DKP lægge vægt på, hvad grønlænderne selv finder acceptabelt og nødvendigt.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vi behandler her i eftermiddag to lovforslag om grønlandske forhold. Det ene handler om retsplejen, og det andet er en ændring af kriminalloven. Der er to ministre, der står for disse to lovforslag. Det er lidt svært for mig at se begrundelsen. I det første, det om retsplejen, som vi behandlede lige før, nærmer Grønland sig til danske forhold, og det har man så lagt over hos den særlige Grønlandsminister. I det andet lovforslag, vi behandler her, om ændring af kriminalloven, fastholder man det særlige grønlandske princip, og det har man så til gengæld lagt hos justitsministeren. Hvis det endda havde været omvendt, kunne jeg da finde en begrundelse.

Det særlige grønlandske princip synes jeg dog bør nævnes og trækkes frem heroppe, for jeg synes, det tyder på en særdeles moderne indstilling, som bare aldrig er blevet afløst af det, som vi har herhjemme, nemlig at når man begår et eller andet, skal man under alle omstændigheder straffes med noget bestemt. Som der står i justitsministerens udmærkede fremsættelsestale, afhænger størrelsen af straffen hernede af handlingens strafværdighed, men i Grønland spørger man først: hvad skal det menneske, der har begået et eller andet, straffes med for at gøre ham bedre, sådan at han i fremtiden undgår at begå nye lovovertrædelser? Det er et udmærket princip, og det er altså noget særligt for Grønland. Jeg håber, at det bliver stående længe, og jeg håber, at Grønland på det område kommer til at smitte af på dansk lovgivning. Det ville også være en udmærket tradition med moderne principper.

Om selve lovforslaget har jeg kun en enkelt ting at føje til. Jeg har ligesom fru Ebba Strange fået en skrivelse fra Pök om nogle særlige betragtninger, som Det Grønlandske Rådgivningskontor hernede gør gældende, og som de beder om bliver taget op, bl. a. de ting, som fru Ebba Strange nævnte heroppe. Jeg er ligesom fru Ebba Strange indstillet på, at det må vi i hvert fald have drøftet igennem i udvalget og have ministerens bemærkninger til. Når det er nævnt, skal jeg ikke